

Kaitseministeerium

Sakala 1, 15094 Tallinn

info@kaitseministeerium.ee

Päästame Eesti Metsad MTÜ

Jürtsi, Tammiku küla, 46329 Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa

info@savetheforest.ee

MTÜ Roheline Pärnumaa

Sääse 1-2, 80012 Pärnu

rohelineparnumaa@gmail.com

4.5.2025

MTÜ Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad MTÜ ettepanekud ja seisukohad Kaitseministeeriumi (KAM) 03.04.2025 dokumendi nr 12-1/25/141 "Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande esitamine arvamuse avaldamiseks"

MTÜ-d MTÜ Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad (MTÜ-d) toovad esile järgmist.

Asukohavalikust mõned metoodilised tähelepanekud:

1) Põhimõtteline valik oli tehtud juba algatamisotsuses - antud eriplaneeringu asukohavalik ei lähtu mitte sellest, kus Eestis oleks üldse võimalik kaitsetööstusparki rajada, vaid algatamisel ette antud planeeringualast. Lähteseisukohtade dokument selgitab, et planeeringuala on välja selgitatud järgmiste kriteeriumite alusel:

pargi pindala; tehaseväline ohutu kaugus; tööjõud 30 minuti autosõidu kaugusel; logistika; elektriühendused; kaugus Kaitseväe ladudest ja harjutusaladest ja kooskõla olemasolevate planeeringutega ning sellest tulenev teostatavus.

Sellest tulenevalt ei näi, et planeeringu protsessi käigus oleks võimalik alade valiku üle ja valiku aluseks olnud kriteeriumite üle arutada.

2) Näib ka, et riigi huvi on kaitsetööstust arendada metsamaal keskkonnamõjude hinnaga.

3) Otsuse eelnõu dokumentidest näib, et asukohavaliku esimesteks valikualadeks on olnud Aidu ja Kiviõli alad. Loodus- ja keskkonnakaitse on samuti riigikaitse, mistõttu juhime igaks juhiks tähelepanu sellele, et lõpliku valiku võiks teha keskkonnamõjudest lähtuvalt ja koostatud uuringute tulemuste järgi. Seetõttu jääb valik Pärnu 1 selgusetuks.

4) Juhime tähelepanu, et kahjuks on reaalsed elustiku uuringud välitöödega teostamata, vaid on arvestatud andmebaase, mis siiski ei ole piisavad, sest seal on loodusväärtuste info tihti veel ebapiisav. On väga oluline, et kõik võimalikud mõjud peaksid saama objektiivselt hinnatud, et väga suure avaliku huvi korral saaks mõjud adekvaatselt leevendatud ja hüvitusala määratud.

Mõjude hindamiseks ja KSH aruandega seoses teeme järgmised ettepanekud:

Planeeringualadel viia läbi linnustiku, taimestiku ja loomastiku inventuurid, sest nende alade elustiku kohta on olemas vaid üksikud juhuvaatlused. Oleks oluline looduskoosluste ja kaitstavate liikide esinemine lõpliku arendusala valiku üheks põhikriteeriumiks võtta.

On väga oluline programmis ette näha arendusejärgne rohevõrgustiku toimivuse hindamine ja mõjude kompenseerimiseks vajalike meetmete väljatöötamine - kui arendus mõjutab niigi halvas seisundis rohevõrgustiku toimivust, tuleb rakendada muudest arendustest loobumist, intensiivse (metsa)majandustegevuse piiranguid alal ja teisi rohevõrgustiku seisundit taastavaid meetmeid.

Juhime veel tähelepanu, et kaitsetööstuspargi ala tegevustest, sealhulgas ehitustegevusest ja metsa raadamisest tulenevat veerežiimi muutmist ning reovee maasse immutamise (ilma reoveepuhastita) tulemust arvestades, on alust kahelda Männiku jõe seisundi säilimises.

Lõpetuseks juhime tähelepanu, et Natura eelhindamine jõuab järeldusele, et kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu rakendamisel on välistatud ebasoodsa mõju tekkimine Natura 2000 võrgustiku Nätsi-Võlla loodusalale, Nätsi-Võlla linnualale ja Lindi loodusalale ja sellest tulenevalt on leitud, et Natura hindamist pole vaja läbi viia. Natura asjakohane hindamine on aga kindlasti vajalik läbi viia. Pealegi on KSH aruandes näiteks Natura ala Pärnu lahe linnuala käsitlemata jäetud.

Oleme seisukohal, et enne Pärnu 1 ala valimist tuleks teha täpsemad ja põhjalikumad uuringud. Eestis on juba inimtegevusest tugevasti rikutud alasid, kuhu planeerida väga suure mõjuga tööstustegevust. Kui aga jäädakse looduskeskkonnale väga suure kahjuga asukohavaliku juurde, tuleb kogu mõju väga hoolikalt ja põhjalikult hinnata, et see loodusele ja kohalikule kogukonnale sisuliselt piisavalt hüvitada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Riina Georg

MTÜ Roheline Pärnumaa seaduslik esindaja,

Farištamo Eller

Päästame Eesti Metsad seaduslik esindaja